

Aprob,
Avocatul Poporului,

RAPORT

privind vizita efectuată la Centrul de Detenție Brăila - Tichilești, județul Brăila

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Centrul de Detenție Brăila - Tichilești, județul Brăila, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea vizitei.**
- 2. Constatările rezultate din vizita efectuată.**
- 3. Recomandări.**

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul Opțional (OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Conform art. 1, obiectivul Protocolului este **stabilirea unui sistem de vizite sistematice efectuate de către organisme independente internaționale și naționale în locurile în care persoanele sunt private de libertate, în vederea prevenirii torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante.**

În acest context, în temeiul art. 35 alin. (3) lit. e) și a art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, în data de 16 iulie 2019 a avut loc o vizită la Centrul de Detenție Brăila - Tichilești, județul Brăila.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului, Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, respectiv: doamna [redacted] jurist și domnul [redacted] asistent social, consilieri ai Centrului Zonal Bacău al instituției Avocatul Poporului; domnul [redacted] medic și doamna [redacted] psiholog, colaboratori externi ai instituției Avocatul Poporului; domnul [redacted] reprezentant al organizației neguvernamentale Asociația Romilor Creștini "Calea, Adevărul și Viața" Bacău.

Vizita a avut ca obiectiv general **consolidarea protecției beneficiarilor împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante**, precum și următoarele aspecte:

- **incidente** (verificare sub aspectul respectării procedurii de gestionare a incidentelor și a procedurii disciplinare, asistența medicală și psihologică acordate în urma intervenirii incidentelor);

- **riscul de suicid al minorilor în detenție** (consiliere psihologică, convorbiri individuale cu educatorul, monitorizarea de către specialiștii centrului);

- **activități, contacte cu lumea din exterior** (verificarea activității de asistență socială cu privire la activitățile cultural-educative și modalitățile de petrecere a timpului liber, dreptul la vizite, la pachete și la apeluri telefonice, acces la informații externe, comunicarea

cu avocații);

- **condiții de detenție** (suprapopulare și condiții de cazare, hrană, iluminare și aerisire, utilități sanitare, igienă personală, îmbrăcăminte și lenjerie de pat);

- **alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, în momentul vizitei.**

2. Constatările rezultate din vizita efectuată.

Din partea Centrului de Detenție Brăila - Tichilești, județul Brăila, au participat la discuții directorul unității, personal medical, personal de îngrijire etc.

Conform Regulamentului din 2017 privind organizarea și funcționarea centrelor educative și a centrelor de detenție din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, aprobat prin Ordinul nr. 3936/C/2017 emis de Ministerul Justiției, centrele de detenție sunt instituții specializate în recuperarea socială a persoanelor internate prin care se asigură executarea măsurilor educative privative de libertate, a măsurii arestării preventive și intervenția recuperativă, în condiții care garantează respectarea demnității umane, facilitând responsabilizarea și reintegrarea în societate a persoanelor internate, în vederea asumării propriilor acțiuni și a prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni și contribuind la creșterea gradului de siguranță a comunității, menținerea ordinii și siguranței publice. Activitățile organizatorice și funcționale din centrul de detenție sunt reglementate de legislația specifică sistemului penitenciar.

Centrul de Detenție Brăila-Tichilești se află situat în comuna Tichilești, localitate situată în Lunca Dunării din județul Brăila, fiind o instituție cu personalitate juridică, aflată în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor. Prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 2363 din 23.08.2004, Centrul de Reeducare Minori Tichilești s-a transformat în Penitenciar de Minori și Tineri, având în custodie minori și tineri care au săvârșit fapta în minorat și cărora instanța de judecată le-a aplicat pedeapsa cu închisoarea.

Centrul de Detenție Brăila – Tichilești avea la momentul vizitei o capacitate de 270 de locuri și custodia un număr de 199 de delincvenți, minori și tineri, fiind ocupat în proporție de 70%, după cum urmează: arest preventiv 53 persoane, regim deschis 78 persoane, regim închis 54 persoane, carantină 13 persoane, supraveghere (cu măsuri educative) 1 persoană.

Referitor la **condițiile de cazare**, directorul unității a precizat că majoritatea

deținuților erau cazați în corpul nou de clădire al centrului, un alt corp de clădire vechi fiind dezafectat.

De asemenea, exista și un pavilion de autogospodărire cu o capacitate de 10 locuri, unde erau cazați patru tineri, care mai aveau trei luni până la liberare. Pavilionul de autogospodărire a fost proiectat pentru maximum zece persoane, după un model preluat din țările nordice, fiind realizat cu fonduri primite de la guvernul norvegian. Pavilionul cuprindea trei dormitoare, unul cu patru locuri și două camere cu câte trei paturi. Camerele erau dotate cu șifoniere, televizor, masă, iar bucătăria era dotată cu frigider, aragaz, cuptor cu microunde, mașină de spălat, chiuvetă și o masă de mari dimensiuni, astfel încât zece tineri să poată servi masa în același timp. Scopul realizării acestui pavilion de autogospodărire a fost reducerea ratei de recidivă și o mai bună reintegrare în societate. Tinerii din acest pavilion aveau posibilitatea să-și gestioneze singuri timpul, să-și prepare singuri mâncarea, practic să fie liberi să ia singuri decizii cu privire la activitățile zilnice. Pavilionul avea și o sală de activități, dotată cu două canapele, fotolii, televizor, bibliotecă, măsuță, tinerii putând desfășura diverse jocuri - șah, rummy.

Având în vedere că la momentul vizitei în pavilionul de autogospodărire se aflau doar minorii și tinerii custodiați în pavilion, precum și un supraveghetor, reiterăm o remarcă a Comitetului European pentru Prevenirea Torturii din cel de-al 24-lea Raport General publicat în anul 2015, care precizează că **aceste mici unități trebuie ”dotate cu personal specializat, [...] astfel încât minorii să participe pe tot parcursul zilei la o serie de activități cu scopuri precise”**.

Referitor la condițiile de cazare din centru, directorul unității a precizat că, la momentul vizitei, o firmă specializată efectua lucrări de zugrăvit și reparații la 27 de camere. Totodată, cu privire la cazarmament, s-a comunicat echipei de vizitare că, începând cu anul 2017, au fost înlocuite toate saltelele și au fost achiziționate 75 de televizoare, 35 de suporturi universale TV, lenjerii, 70 de scaune, însă rata de distrugere a acestora era mare. Instalațiile sanitare se înlocuiau sau se reparau ori de câte ori era nevoie.

Camerele de cazare aveau suprafața de aproximativ 16 mp, erau dotate cu câte 4-5 paturi din care 3 sau 4 erau ocupate. **În camere nu exista mobilier pentru depozitarea hainelor**, doar rafturi pentru depozitarea alimentelor și mese pentru televizor.

Echipa de vizită a constatat că **spațiile de deținere (camerele) nu erau racordate la**

un sistem de aer condiționat, aspect reclamat și de deținuții intervievați, care au declarat că **pe timpul verii atmosfera din camere era sufocantă, acest aspect având impact negativ asupra confortului și stării de sănătate a deținuților**. Membrii echipei de vizită au apreciat că **se impune racordarea camerelor la un sistem de aer condiționat, mai ales pentru că minorii și tinerii custodiați în centru petrec o mare parte a timpului în interiorul corpului de deținere**.

În timpul vizitei în centru, s-a constatat că **în camera de carantină (E.216) era un miros puternic neplăcut, pereții erau murdari și existau muște în încăpere**. Membrii echipei de vizită consideră că **se impune igienizarea/renovarea camerei respective în cel mai scurt timp și luarea măsurilor corespunzătoare pentru eliminarea muștelor din cameră**.

Hrana zilnică era preparată de personal calificat (bucătari) și de tineri custodiați în centru. **Blocul alimentar al unității era amplasat într-un pavilion separat, aflat în stare avansată de uzură (pereți crăpați, paviment învechit, miros neplăcut etc.), deși anual se efectuau lucrări de reparații și igienizare (gletuiri, vopsitorii și zugrăveli lavabile interioare)**. Echipa de vizită opinează că **este necesar ca pavilionul alocat bucătăriei să fie renovat complet**. Blocul alimentar era dotat cu mașini de gătit alimentate cu gaz, sistem de ventilație funcțional, agregate frigorifice, mobilier specific în stare corespunzătoare de curățenie și igienă, veselă din inox.

Masa era servită, conform programului stabilit, în sălile de mese amenajate în pavilionul de cazare, dotate cu mese și scaune, într-o stare corespunzătoare de curățenie și igienă.

La masa de prânz au fost servite la regimul comun borș de zarzavat cu paste făinoase și zdrențe de ou, mâncare de mazăre cu carne de porc, măr, iar la regimul hepatic și hiposodat borș de zarzavat cu paste făinoase și zdrențe de ou, pilaf de orez cu carne de pasăre. Echipa de vizită a inspectat hrana pregătită pentru servire la masa de prânz și a apreciat că aceasta corespundea din punct de vedere fizic și organoleptic.

Există un meniu al zilei întocmit și afișat la loc vizibil și erau prelevate probe alimentare în recipiente închise, etichetate în mod corespunzător, care erau păstrate timp de 48 de ore într-un frigider special destinat acestui scop, conform normelor sanitare în vigoare.

Referitor la **activități, contacte cu lumea din exterior**, membrii echipei de vizită au constatat că în Centrul de Detenție Brăila-Tichilești era amenajată o bibliotecă cu aproximativ 4500 de volume, fiind înregistrate aproximativ 1-2 solicitări de carte pe zi. În anul 2018 au fost înregistrați 114 cititori.

De asemenea, în centru era amenajată o capelă unde preotul, angajat al centrului, care se afla în concediu de odihnă la momentul vizitei, oficia slujbe și alte activități moral-religioase. Din datele statistice puse la dispoziția membrilor echipei de vizită, dar și din interviurile cu deținuții, s-a reținut faptul că persoanele custodiate participau în număr mare la activitățile de grup, religioase sau liturgice – 585 participări în anul 2019, până la momentul vizitei. De asemenea, preotul organiza și desfășura majoritatea activităților cu deținuții, în comunitate. Conducerea centrului a precizat că nu au fost înregistrate solicitări de participare la activități religioase din partea deținuților de alte confesiuni decât creștini ortodocși.

În timpul vizitei în centru s-a remarcat faptul că erau amenajate multe spații destinate desfășurării activităților cu deținuții, iar în timpul vizitei, în aproape toate aceste spații, se desfășurau diferite activități.

Persoanele custodiate aveau la dispoziție 4 curți de plimbare, recent renovate și un teren de sport multifuncțional. Curțile de plimbare erau acoperite parțial pentru protejarea de intemperii și erau dotate cu bănci, cabină wc, chiuvetă cu apă curentă. A fost verificată funcționalitatea instalațiilor sanitare și s-a constatat că acestea erau în stare bună de funcționare.

Menținerea legăturii cu exteriorul se realiza prin intermediul sectorului de vizite și de primiri pachete al centrului. Sectorul cuprindea o sală de așteptare pentru vizitatori, iar vizitele se efectuau prin 4 cabine cu dispozitiv de separare și 8 mese cu câte 5 scaune, fără dispozitiv de separare. În spațiul unde se desfășurau vizitele exista un loc de joacă pentru copii, o cabină pentru schimbat scutecele, o cabină pentru alăptat, precum și o cabină destinată comunicărilor on-line.

Potrivit conducerii centrului dar și declarațiilor deținuților intervievați, supravegherea în timpul vizitei se efectua exclusiv vizual, dintr-o cabină cu pereți de sticlă. De asemenea, procedura de predare-primire a pachetelor se desfășura într-un mod transparent, astfel încât, atât persoana care preda pachetul, cât și deținutul care îl primea puteau observa modul în

care erau cântărite și verificate pachetele.

Accesul la informații se realiza și la punctele de informare electronice, unde deținuții puteau consulta lista de cărți existente la bibliotecă, programele derulate în centru, Regulamentul de ordine interioară, legislație, lista cu locurile de muncă vacante din județ, primită de la Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă, reactualizată lunar.

Deținuții intervievați au declarat că nu au existat probleme cu funcționarea telefoanelor din centru, iar accesul la acestea era acordat conform legislației și era respectată confidențialitatea convorbirilor.

Referitor la **riscul de suicid al minorilor în detenție**, conform informațiilor furnizate de personalul unității, în luna ianuarie 2019, în centru a avut loc o tentativă de suicid prin strangulare cu un șiret. Persoana custodiată a beneficiat de consiliere psihologică și de convorbiri individuale cu educatorul, fiind monitorizată de către specialiștii centrului, care au reținut că acest gest a fost un act izolat, astfel că persoana consiliată nu a mai prezentat ulterior planuri sau ideea suicidară.

Asistența psihologică a persoanelor custodiate în centru era asigurată de un ofițer șef Birou asistență psihosocială și un ofițer psiholog. **Deși în statul de funcții mai exista un post, cel de-al treilea psiholog fusese transferat la un alt penitenciar în cursul anului 2019, membrii echipei de vizită opinând că este necesară ocuparea postului vacant de psiholog, având în vedere categoriile de persoane private de libertate cu care lucrau psihologii centrului (tineri impulsivi, cu un comportament agresiv etc.).**

Psihologii își desfășurau activitatea într-un birou dotat cu calculatoare, alături de specialiști din alte domenii. Membrii echipei de vizită au observat că lipsa unei imprimante îi obliga pe psihologi să se deplaseze în alte birouri pentru imprimarea lucrărilor și realizarea de copii după diverse documente, ceea ce determina întârzieri în activitatea psihologilor. Conform informațiilor furnizate de personalul centrului, au fost făcute anual demersuri pentru achiziționarea de imprimante, fondurile alocate fiind însă insuficiente. **Membrii echipei de vizită opinează că este necesar să se ia toate măsurile necesare, astfel încât psihologii centrului să-și desfășoare activitatea într-un spațiu propriu, dotat corespunzător, care să asigure confidențialitatea actului profesional și întocmirea fără întârzieri a documentelor specifice activității lor.**

Asistența psihologică viza evaluarea inițială a persoanelor internate, stabilirea și

realizarea Planului individualizat, pe parcursul executării măsurii educative, precum și pregătirea pentru liberare.

În perioada de adaptare pentru viața instituționalizată, persoanele nou depuse în centru erau evaluate din punct de vedere psihologic, în vederea identificării nevoilor de asistență psihologică și a stabilirii planului de intervenție recuperativă. Evaluarea psihologică inițială avea rolul de a identifica principalele probleme psihologice (chiar și în absența semnelor sau simptomelor evidente) ale persoanelor private de libertate și de a orienta investigația psihologică spre acele domenii care prezentau interes din perspectiva intervenției specializate pe parcursul executării pedepsei privative de libertate. Consilierea psihologică se realiza la cerere sau în urma identificării unor probleme de către psihologi sau de către personalul centrului.

Din verificarea documentelor prezentate de personalul centrului a rezultat că în cursul anului 2019 ofițerii psihologi au desfășurat numeroase activități:

- evaluare psihologică: inițială: 77 minori și 32 tineri (109 total); periodică: 33 minori și 88 tineri (121 total); finală: 16 minori și 106 tineri (122 total).
- planuri individualizate de evaluare și intervenție (asistență psihologică): inițiale: 53 minori și 35 tineri (88 total); revizuite: 21 minori și 46 tineri (67 total).
- consiliere psihologică: auto/heteroagresivi: 16 minori și 22 tineri (38 total); risc suicid: 6 minori; fără cauză specifică: 5 minori și 2 tineri (7 total); persoane cu afecțiuni psihice: 1 minor și 3 tineri (4 total); persoane vulnerabile: 76 minori și 6 tineri (82 total); persoane în criză: 47 minori și 26 tineri (93 total); consum droguri, substanțe: 3 tineri.
- convorbiri individuale de informare: 40 minori și 76 tineri (116 total).
- activități psihologice semistructurate: „Pastila de psihologie” - 8 tineri (ianuarie-martie 2019); Proiect de activitate destinat persoanelor cu afecțiuni psihice - 18 tineri; „Drogurile-prieteni sau dușmani!?” - 9 tineri.
- activități psihologice semistructurate din calendarul tematic: „Gânduri și emoții Pascale,” - 35 minori și 12 tineri (47 total); „Leccióni de viață! Învață din greșeli!” - 5 minori și 5 tineri (10 total); „Simbolurile primăverii” - 42 minori; „Adolescența vârsta provocărilor” - 11 tineri; „Drogurile - o provocare modernă” - 12 minori și 5 tineri (17 total); „Toleranță și conviețuire” - 10 minori; „Iubitori de frumos” - 10 tineri.

- activități psihologice semistructurate, organizate cu colaboratori externi: Proiect ERASMUS + „Dependent de libertate!” -Asociația Voltin-Fundația „L. Pasteur” filiala Brăila – 36 minori și tineri.
- programe de asistență psihologică generală: autocunoaștere și dezvoltare personală modul I: 10 tineri; modul II- 16 tineri; modulul III – 18 tineri; autocunoaștere prin metoda artterapiei – 8 tineri; ”Cine sunt eu?” – 10 minori;
- programe de asistență psihologică specifică: reducere conduită agresivă: 10 tineri; diminuarea impulsivității – 6 tineri; asistență specifică „Managementul financiar”- 8 tineri.

De asemenea, s-au înregistrat 21 de strategii de reducere a agresiunilor, membrii echipei de vizită opinând că psihologii instituției au un rol important în gestionarea deținuților cu tulburări de comportament, drept urmare **este necesar să se efectueze demersurile necesare pentru ocuparea tuturor posturilor de psiholog din statul de funcții.**

Referitor la situația disciplinară, din informațiile furnizate de personalul centrului, a reieșit că în anul 2018 au fost aplicate 571 sancțiuni (168 avertismente, 232 suspendare drepturi pachet sau cumpărături), iar un număr de 97 sancțiuni au fost clasate. În anul 2019, până la data efectuării vizitei au fost aplicate 212 sancțiuni (81 avertisment, 62 suspendare drepturi pachet sau cumpărături), iar un număr de 44 sancțiuni au fost clasate.

Din analiza datelor de mai sus, se poate observa că în anul 2019 s-a înregistrat o scădere a numărului sancțiunilor aplicate, însă **numărul sancțiunilor clasate de către comisia de disciplină rămâne ridicat**, astfel că se poate reține faptul că **rapoartele de incident erau întocmite cu ușurință de către personalul unității**. Cu privire la acest aspect, unele dintre persoanele intervievate au declarat că **se întocmesc rapoarte de incident în mod frecvent, fără o motivație solidă**. De exemplu, unul dintre deținuți a relatat membrilor echipei de vizită că, din greșeală, a aruncat un cotor de măr pe fereastra deschisă a camerei, fiind văzut de unul dintre agenții penitenciarului. Ulterior, i s-a întocmit Raport de incident, **fără a se ține cont de susținerile persoanei private de libertate și de împrejurările faptei**. Aspectele relatate au fost confirmate membrilor echipei de vizită și de colegii de cameră ai persoanei intervievate.

Având în vedere cele de mai sus, reiterăm o remarcă a Comitetului European pentru

Prevenirea Torturii din cel de-al 24-lea Raport General publicat în anul 2015, care precizează că ”funcționarii însărcinați cu aplicarea legii, care se ocupă în mod frecvent sau permanent de minori, ori care sunt angajați mai ales în prevenirea delincvenței juvenile, trebuie să primească instruire specială, atât inițială cât și pe parcursul activității lor.”

Membrii echipei de vizită opinează că este necesar ca procedura de aplicare a sancțiunilor să fie prezentată minorilor și tinerilor într-un mod cât mai clar, iar relaționarea personalului cu aceștia să se facă în mod corect, prin interacțiune educativă, dezvoltarea abilităților de comunicare emoțională și a tehnicilor de ascultare activă, cu respectarea demnității umane.

Din verificările efectuate de membrii echipei de vizită în Registrul de înregistrări a rapoartelor de incident și din informațiile furnizate de personalul unității, a reieșit că în Centrul de Detenție Tichilești era respectată procedura constatării abaterilor disciplinare. Astfel, incidentele de pe secțiile de deținere erau raportate de către personalul de pază șefilor de secție, care declanșau procedura disciplinară prin înaintarea raportului de incident comisiei de disciplină; se efectuau cercetările prealabile privind fapta, se aduceau la cunoștință motivele declanșării procedurii disciplinare persoanei condamnate. În termen de 24 de ore de la înregistrare, rapoartele de incident erau înaintate comisiei de disciplină, care stabilea un termen pentru întrunirea comisiei și efectuarea cercetării disciplinare. Comisia de disciplină informa persoana cu privire la acuzațiile care i se aduceau, analiza documentele de la dosar, audia persoana condamnată, după care se pronunța cu privire la faptă. Hotărârea comisiei de disciplină se comunica persoanei private de libertate de îndată, sub semnătură, cu menționarea căii de atac existente și a termenului de exercitare a acesteia. Procedura sancționării era supusă controlului instanțelor judecătorești. Deși din interviurile avute cu deținuții din centru a reieșit că aceștia au cunoștință despre posibilitatea contestării sancțiunilor primite, o mare parte nu le contestau de teama unor repercusiuni neplăcute.

S-a constatat că, în cele mai multe cazuri, sancțiunile se acordau pentru incidente care au avut loc între tinerii custodiați în centru (lovire) sau pentru fapte de distrugere. Pe lângă sesizarea Comisiei de disciplină din cadrul centrului de detenție, se făcea și sesizarea Parchetului de pe lângă Judecătoria Brăila. Din informațiile furnizate de către personalul

Centrului, a reieșit că în anul 2018 au fost adresate Parchetului 110 sesizări, iar în anul 2018, până la data efectuării vizitei, au fost întocmite 40 de sesizări.

Având în vedere cele de mai sus, apreciem că **trebuie acordată o deosebită atenție realizării misiunii centrului și protejării împotriva abuzurilor de orice tip a fiecărei persoane privată de libertate internată în centru, prin realizarea supravegherii eficiente a minorilor și prin eficientizarea programelor educative și de asistență psihologică și socială. Totodată, membrii personalului, care lucrează în mod direct cu minorii și tinerii din centru, trebuie să primească instruire specială, atât inițială cât și pe parcursul activității lor.**

Cu privire la asistența medicală, aceasta era asigurată permanent prin intermediul cabinetului medical pentru consultații și tratamente medicale, a unei farmacii care avea în stoc medicamentele necesare actului medical, a unui spațiu de izolare pentru deținuții cu posibile boli infecto-contagioase. De asemenea, exista și o infirmierie cu două paturi, precum și un cabinet medical stomatologic.

Personalul medical era compus dintr-un medic primar medicină de familie și opt asistente medicale, dintre care șase asistente medicale cu grad de asistent medical principal, un asistent medical principal de farmacie și un asistent medical principal de igienă. Vacante erau următoarele două posturi: un post de medic șef și un post de medic stomatolog.

Cabinetul de stomatologie era dotat cu aparatură nouă medicală, dar **era nefolosit deoarece penitenciarul nu avea angajat medic specialist stomatolog.** Conducerea Penitenciarului a făcut numeroase demersuri de atragere a unui medic stomatolog, însă acestea au rămas fără rezultat din cauza faptului că legislația în vigoare obliga la încheierea unui contract de prestări servicii medicale stomatologice numai cu Casa OPSNAJ.

Insuficiența cadrelor medicale se regăsea și la cabinetul de medicină generală, astfel că, la data efectuării vizitei, medicul titular era în concediu de maternitate, iar asistența medicală este supervizată de un medic contractat de penitenciar din orașul Galați, care se deplasa o dată pe lună pentru asigurarea asistenței medicale. Având în vedere cele de mai sus, **echipa de vizită opinează că este necesar ca, până la reîntoarcerea medicului titular din concediul de maternitate, conducerea centrului să ia măsurile necesare încadrării unui medic, astfel încât asistența medicală să fie asigurată în mod corespunzător, nu doar de către asistentele medicale.**

Dotarea cabinetului medical era minimală, dar activitatea medicală era facilitată de existența farmaciei, care avea suficiente medicamente în stoc. La data efectuării vizitei, **cabinetul medical nu avea defibrilator, electrocardiograf și nu exista nicio posibilitate de sterilizare a instrumentarului.**

Membrii echipei de vizită au reținut că, la nivelul cabinetului medical exista o singură trusă de mică chirurgie de unică folosință, aceasta fiind insuficientă în caz de apariție a mai multor posibile intervenții de mică chirurgie. Totodată, nu exista sterilizator pentru instrumentarul medical, motiv pentru care era necesar să se ia măsurile necesare dotării cabinetului medical în mod corespunzător.

La cabinetul medical erau consemnate în Registrul medical de consultații toți pacienții, cu înregistrarea clară a datei și orei la care au avut nevoie de consult medical. În Registrul de tratamente medicale erau consemnate tratamentele prescrise și efectuate, cât și durata intervenției, cu specificarea dozelor etc. Tratamentele se efectuau în regim strict supravegheat în cabinet și în prezența unui cadru medical.

Exista un Registru cu privire la agresiuni, unde erau consemnate comportamentele heteroagresive/autoagresive. Gestionarea incidentelor se făcea prin întocmirea de Fișe medicale pentru toate situațiile. Totodată, se făcea informarea Comisiei de disciplină din cadrul centrului de detenție, dar și a Parchetului.

La data vizitei erau în evidența cabinetului medical un număr de 40 de cazuri de incidente între deținuți, dintre aceștia 17 având ca diagnostic medical tulburări de comportament, fiind sub tratament medicamentos.

De regulă, dereglarea comportamentală la copii și adolescenți este caracterizată de dificultatea de gestionare și controlare a emoțiilor. De asemenea, se poate vorbi și despre compromiterea capacității de adaptare a comportamentului la cerințele celorlalți sau impuse de mediu. Frecvent, astfel de manifestări problematice apar însoțite de agresivitate, furie, provocare, opoziție, toate duse la extreme, precum și de încălcarea tuturor normelor de conduită morale și sociale. În condiții similare sunt afectate și performanțele școlare, copilul obținând rezultate de multe ori sub nivelul său intelectual.

Adeseori, tinerii sunt nervoși, agresivi, antipatici, capricioși și impulsivi, însușiri ce caracterizează tipologia copilului-problemă, care indiferent de situație, refuză cu vehemență să respecte ori să se supună unor reguli.

Din discuțiile purtate cu personalul medical a rezultat că deținuții aveau toate cele trei categorii principale ale dereglării comportamentale ale tinerilor și anume:

- Tulburare de deficit de atenție și hiperactivitate;
- Tulburare opozant provocatoare;
- Tulburare de conduită.

În Registrul de boli cronice a cabinetului medical al Centrului de Detenție Brăila-Tichilesti, la data vizitei, erau în evidență un caz de hipertensiune arterială esențială, un caz de chist hidatic hepatic, un deținut cu hepatită cronică virală C, un caz de SIDA și un deținut suspect de TBC aflat la izolare. Deținuții cu boli cronice, în cazuri de decompensare, erau internați la Spitalul-Penitenciar Balta Albă sau altele, în funcție de diagnostic. Soluționarea urgențelor medicale se făcea prin apelarea serviciului 112.

Deținuții care se deplasau la instanțele de judecată erau consultați înainte de plecare, pentru a evidenția starea de sănătate sau posibile semne de agresiune.

Personalul medical participa la cursuri de educație medicală continuă. Planul de pregătire a personalului din grupa medic șef în anul 2019 cuprindea următoarele teme: Acordarea medicamentelor pentru persoane internate, Apendicita acută, Prevenirea și combaterea bolilor transmisibile în rândul persoanelor internate, Poluarea aerului și acțiunea asupra organismului uman.

Cu privire la alte aspecte desprinse din interviurile cu deținuții, menționăm că, persoanele private de libertate au declarat că nu au cunoștință de agresiuni sau abuzuri ale personalului asupra deținuților, vizitele, convorbirile telefonice, corespondența și primirea pachetelor se făceau în condiții de confidențialitate. De asemenea, persoanele intervievate au declarat că toate telefoanele și punctele de informare (info-chioșcuri) funcționau corespunzător.

3. Recomandări.

Având în vedere aspectele constatate, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată,
Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

Conducerii Centrului de Detenție Brăila - Tichilești, județul Brăila să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Asigurarea condițiilor de cazare corespunzătoare prin: ● dotarea camerelor cu mobilierul necesar pentru depozitarea hainelor; ● racordarea camerelor la un sistem de aer condiționat, mai ales pentru că minorii și tinerii custodiați în centru petrec o mare parte a timpului în interiorul corpului de deținere; ● igienizarea/renovarea camerei de carantină (E.216) în cel mai scurt timp și luarea măsurilor corespunzătoare pentru eliminarea muștelor din cameră; ● renovarea completă a blocului alimentar al unității având în vedere că, la data vizitei se afla în stare avansată de uzură (pereți crăpați, paviment învechit, miros neplăcut etc.).
2. Îmbunătățirea asistenței psihologice a persoanelor private de libertate prin: ● ocuparea tuturor posturilor de psiholog vacante din statul de funcții; ● dotarea corespunzătoare a unui spațiu propriu în care psihologii centrului să-și desfășoare activitatea astfel încât să asigure confidențialitatea actului profesional și întocmirea fără întârzieri a documentelor specifice activității lor.
3. Optimizarea procedurii disciplinare, astfel încât să se înlăture supoziția că rapoartele de incident se întocmesc în mod discreționar, prin: ● prezentarea procedurii de aplicare a sancțiunilor într-un mod cât mai clar pentru minorii și tinerii din centru; ● relaționarea personalului cu deținuții să se facă în mod corect, prin interacțiune educativă, dezvoltarea abilităților de comunicare emoțională și a tehnicilor de ascultare activă, cu respectarea demnității umane; ● acordarea unei atenții deosebite realizării misiunii centrului și protejării împotriva abuzurilor de orice tip a fiecărei persoane private de libertate internată în centru, prin realizarea supravegherii eficiente a minorilor și prin eficientizarea programelor educative și de asistență psihologică și socială; ● instruirea specială (inițială, cât și pe parcursul activității) a membrilor personalului, care lucrează în mod direct cu minorii și tinerii din centru.

4. Îmbunătățirea asistenței medicale prin: ● încadrarea unui medic, astfel încât asistența medicală să fie asigurată în mod corespunzător, nu doar de către asistentele medicale; ● încadrarea unui medic stomatolog; ● dotarea cabinetul medical în mod corespunzător cu truse de mică chirurgie de unică folosință, sterilizator pentru instrumentarul medical, defibrilator, electrocardiograf, pentru a putea interveni optim în caz de urgențe medico-chirurgicale.

Bacău, 21.10.2019

